

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

საქართველოს ეკონომიკის მიმოხილვა

სექტემბერი 2018

საქართველოს გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის ძირითადი მიმართულებები

საქართველოს გრძელვადიანი სტრატეგიის მიზანია, მაკროეკონომიკურ სტაბილურობაზე დაფუძნებული, მდგრადი და ინკლუზიური ზრდა

- მთავრობის მიზანია, შეინარჩუნოს ჯანსაღი მაკროეკონომიკური გარემო, რომელიც იქნება უზრუნველყოფილი გონივრული ფისკალური, მონეტარული და ფინანსური პოლიტიკით.
 - სტრუქტურული რეფორმების გატარება, რომელიც გააუმჯობესებს მმართველობას, ხელს შეუწყობს უმუშევრობის და სიღარიბის დონის შემცირებას, არის დღის წესრიგის მთავარი პრიორიტეტი.
- ხელისუფლება ცდილობს, გაატაროს კერძო სექტორის თავისუფლების და გაძლიერების ხელშემწყობი რეფორმები, რომელიც მხარდაჭერილი იქნება ეფექტური და გამჭვირვალე მთავრობით.
 - ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტი საქართველოს მთავრობისთვის არის ძლიერი და კონკურენტუნარიანი კერძო სექტორის ჩამოყალიბება საგარეო და საშინაო დონეზე.
- ამ მიმართულებით, საქართველოს მთავრობას აქვს ორი მთავარი გრძელვადიანი ზრდის სტრატეგია: (საქართველო 2020 და სექტორების განვითარების პოლიტიკა), რომელთა მიზანია მაკროეკონომიკური სტრუქტურის სიღრმისეული ტრანსფორმაცია. სტრატეგიების გეგმები და მიზნები მოყვანილია ქვევით.

გეგმა

მიზნები

საქართველო 2020: სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია	<ul style="list-style-type: none"> ■ ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობა <ul style="list-style-type: none"> ■ უმუშევრობის შემცირება ■ გაუმჯობესებული სამუშაო და საცხოვრებელი პირობები ■ სოციალური დაცვის სისტემის დანერგვა ■ ადამიანური კაპიტალის განვითარება
სექტორების განვითარების პოლიტიკა	<ul style="list-style-type: none"> ■ ექსპორტის ზრდის ხელშეწყობა შერჩეული სექტორების მეშვეობით, რომლებიც გამოირჩევა ზრდის მაღალი ტემპებით და ექსპორტის გაზრდის პოტენციალით <ul style="list-style-type: none"> ■ ტურიზმი ■ ჰიდროელექტროენერგია ■ სოფლის მეურნეობა ■ ტრანსპორტი

სამი ძირითადი მიმართულება საქართველო 2020

- კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობა
- ადამიანური კაპიტალის განვითარება
- ფინანსებზე წვდომა

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

4-პუნქტიანი გეგმა ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის

ბანათლების რეფორმა
ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის

- პროფესიული განათლების ხელშეწყობა
- ზოგადი განათლების რეფორმა
- უმაღლესი განათლების საფუძვლიანი რეფორმა

ეკონომიკური რეფორმა
ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის

- დეპოზიტების დაზღვევის რეფორმა
- საპენსიო რეფორმა
- PPP საკანონმდებლო ჩარჩო
- კაპიტალის ბაზრის რეფორმა
- გადახდისუუნარობის რეფორმა
- ანგარიშგებისა და საბუღალტრო აღრიცხვის რეფორმა
- საჯარო ინვესტიციების მართვის რეფორმა

სივრცითი მოწყობა
ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის

- შემოვლითი გზის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა
- მიწის რეფორმა
- სამხრეთ კავკასიის მილსადენის გაფართოება აზერბაიჯანისა და საქართველოს გავლით
- სივრცითი განვითარება

მმართველობის რეფორმა
ქვეყნის სწრაფი განვითარებისთვის

- ინკლუზიური მმართველობა - კერძო სექტორის ჩართულობა საკანონმდებლო პროცესში
- ფიზიკური და ვირტუალური სივრცის მშენებლობა ერთი გაჩერებით მომსახურების უზრუნველსაყოფად
- საჯარო ფინანსების მართვის (PFM) რეფორმა

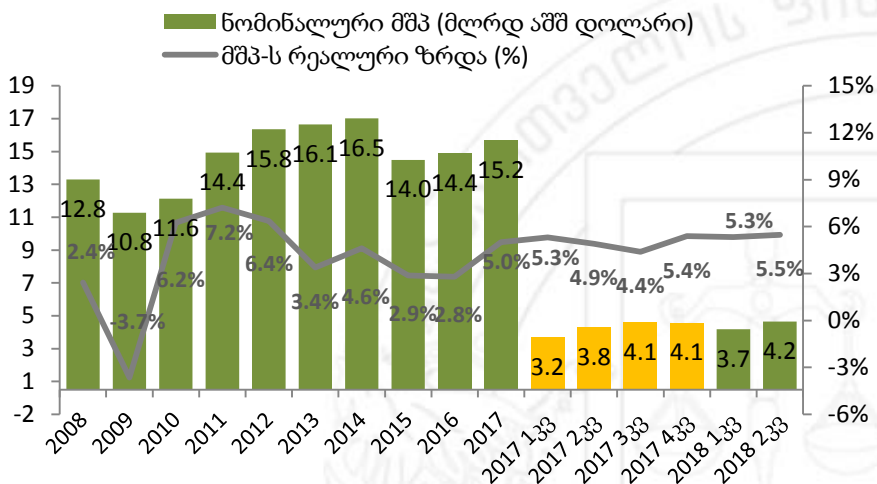
ეკონომიკის სტრუქტურა და ტენდენციები

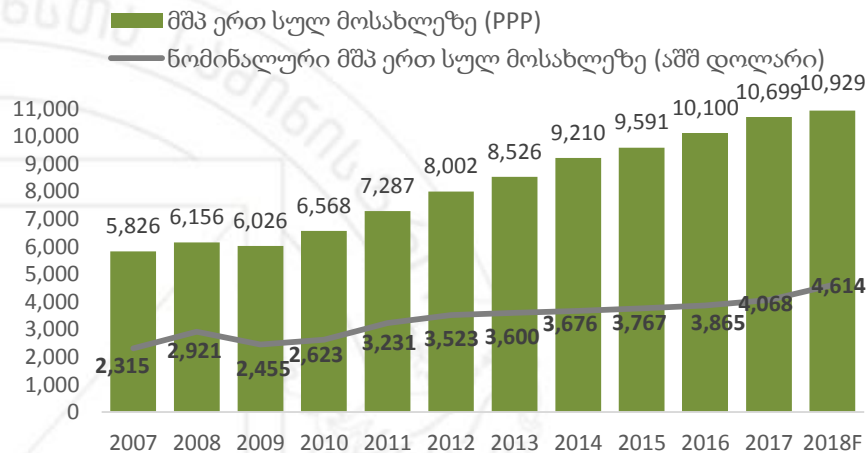
ეკონომიკის სტრუქტურა და ტენდენციები

რეფორმებით მართვადი ეკონომიკის წარმატება: ამბავი ციფრებში

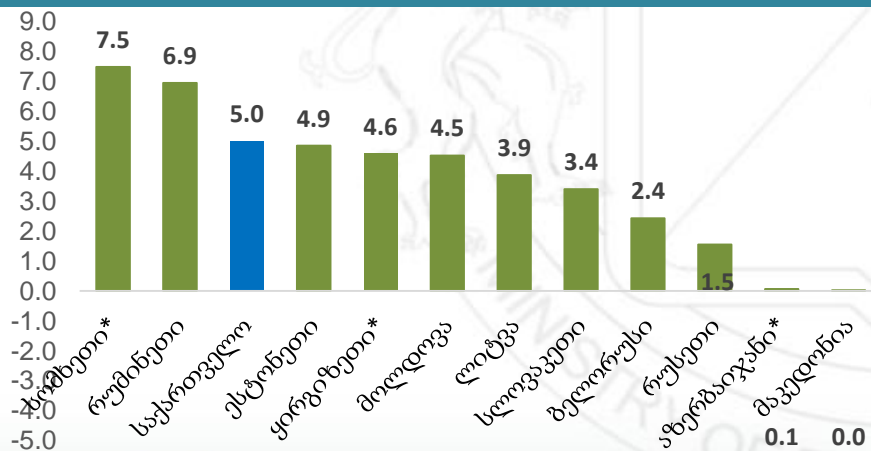
მშპ: 2008-2009 წლების კრიზისმა დროებითი გავლენა მოახდინა სტაბილურ ეკონომიკურ ზრდაზე

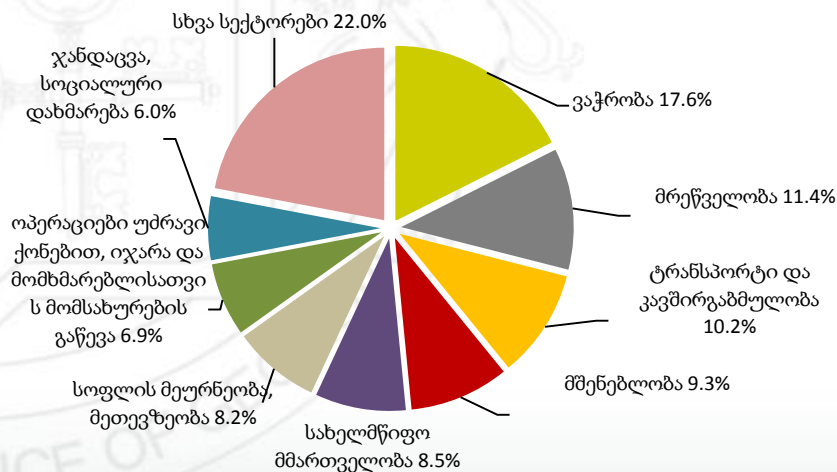
სწრაფად ზრდადი მშპ ერთ სულ მოსახლეზე

ეკონომიკური ზრდის შედარება ქვეყნებს შორის, 2017

ნომინალური მშპ-ს სტრუქტურა, 2017

ზრდის ტემპები აღებულია IMF 2018 წლის ოქტომბრის ეკონომიკური მიმოხილვიდან
*აღნიშნავს შეფასებებს 2017 წლისთვის

ევროკავშირსა და საქართველოს შორის ასოცირების შეთანხმების ხედმწერა არის ისტორიული წარმატება და დიდი წინსვდა საქართველოს საგარეო ურთიერთობებში

ევროკავშირსა და საქართველოს შორის ასოცირების შეთანხმება, გაფორმებული 2014 წლის 27 ივნისს, აძლიერებს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და კოოპერატიულ ურთიერთობებს ევროკავშირსა და საქართველოს შორის

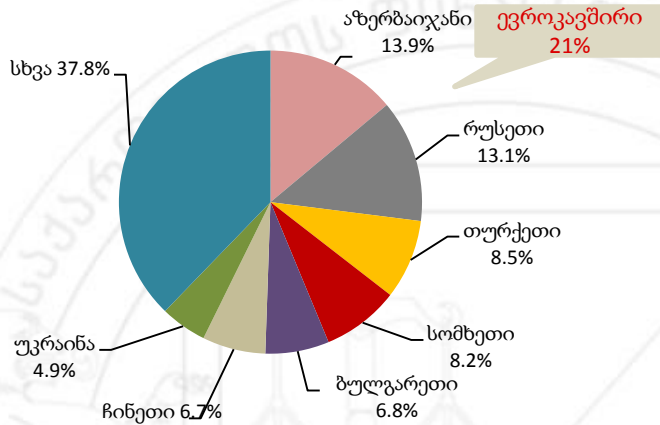
- ასოცირების შეთანხმება აყალიბებს გრძელვადიან ფუნდამენტს ევროკავშირის და საქართველოს სამომავლო ურთიერთობებში, რომელიც დაფუძნებულია 2014-2016 წლების პერიოდზე შეთანხმებულ პრიორიტეტებზე, მათ შორის არის ღრმა და ყოვლისმომცველი სავაჭრო სივრცე (“DCFTA”).
- ასოცირების შეთანხმება ქმნის პრაქტიკულ გეგმას ევროკავშირის და საქართველოს პოლიტიკური ასოცირების და ეკონომიკური ინტეგრაციისთვის
 - ასოცირების შეთანხმება აერთიანებს პოლიტიკურ ელემენტებს, რეფორმებს დემოკრატიული ინსტიტუტების გასაძლიერებლად, თანამშრომლობას საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის მიმართულებით, მათ შორის
 - ყველა მიმართულება მოახდენს პოზიტიურ გავლენას საქართველოს ეკონომიკის, ინსტიტუციების და საგარეო აქქმის გაძლიერებაზე
 - ევროკავშირთან შეთანხმება დაეხმარება გეოპოლიტიკური რისკების შემცირებას, რადგან თანამშრომლობა უსაფრთხოების გაძლიერების მიზნით არის ასევე პრიორიტეტული
 - შეთანხმების გაფორმების შემდგომ, რუსეთის მთავრობას არ გაუგზავნია საქართველოსთვის ნეგატიური სიგნალები, იმის საწინააღმდეგოდ რაც მან მოიმოქმედა უკრაინის და მოლდავეთის შემთხვევაში
 - ბოლო პერიოდში სანქციების გაუქმება რუსეთის მხრიდან არის სიმბოლო საქართველოს და რუსეთს შორის სავაჭრო ურთიერთობების ახალი ტენდენციის
 - ასოციაციის განრიგი ასევე მოიცავს ეკონომიკურ და სავაჭრო ელემენტებს, მათ შორის DCFTA-ში მიძღვნილი თავი და თანამშრომლობა ისეთ სექტორებში როგორცაა ენერჯეტიკა, ტრანსპორტი, დასაქმების და სოციალური პოლიტიკა
 - ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა საქართველოს მისცემს ევროკავშირიდან ფინანსური დახმარების შესაძლებლობას, ტექნიკური დახმარების, ინფორმაციის გაზიარების და შესაძლებლობების განვითარების საშუალებას, ყველაფერი ეს ხელს შეუწყობს საქართველოს ეკონომიკურ განვითარებას
 - ასოცირების ხელშეკრულება ევროკავშირთან იძლევა პოზიტიურ სიგნალებს ბაზრებისთვის და ეხმარება ექსპორტის განვითარებას 2014-2015 წლების განმავლობაში და მას შემდეგაც
- საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების გაუმჯობესება დაეხმარება ეკონომიკური ზრდის გაუმჯობესებას და ხელს შეუწყობს საქართველოს ეკონომიკის ინტეგრირებას დანარჩენი მსოფლიოს ბაზრებთან

ეკონომიკის სტრუქტურა და ტენდენციები

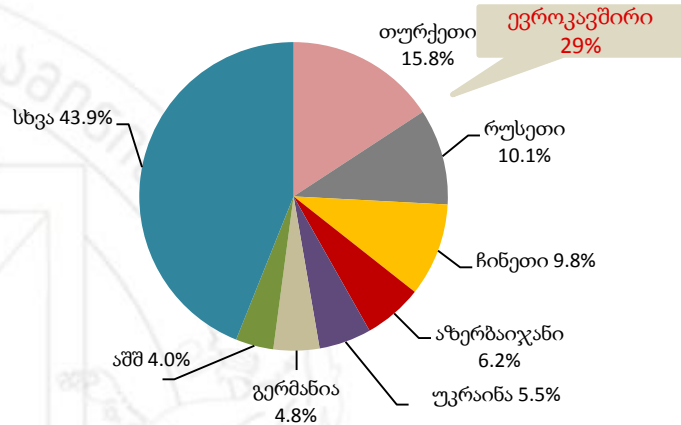
ღიბერადური ვაჭრობა, დივერსიფიცირებული პარტნიორები, თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების მნიშვნელოვანი და ზრდადი კავშირები

- ✓ მარტივი დაბეგვრა და საბაჟო პოლიტიკა, მოსახერხებელი პროცედურები
- ✓ რაოდენობრივი შეზღუდვების და სატარიფო ბარიერების არარსებობა
- ✓ სავაჭრო ლიბერალიზმი და გახსნილობა
- ✓ მეზობელ ქვეყნებთან გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულება
- ✓ ევროკავშირთან გაფორმებული ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) რატიფიცირება მოხდა ევროკავშირის მრავალი წევრი სახელმწიფოს მიერ
- ✓ საქართველო დაბრუნდა რუსეთის ბაზარზე
- ✓ ჩინეთთან გაფორმდა თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულება

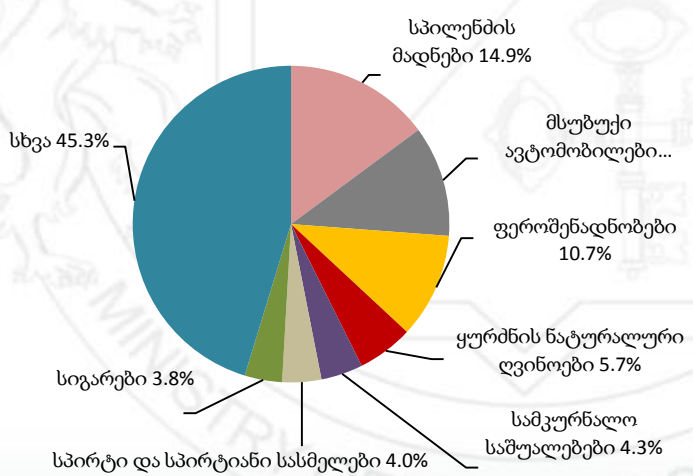
მირითადი საექსპორტო ბაზრები 2018 იანვარი - აგვისტო

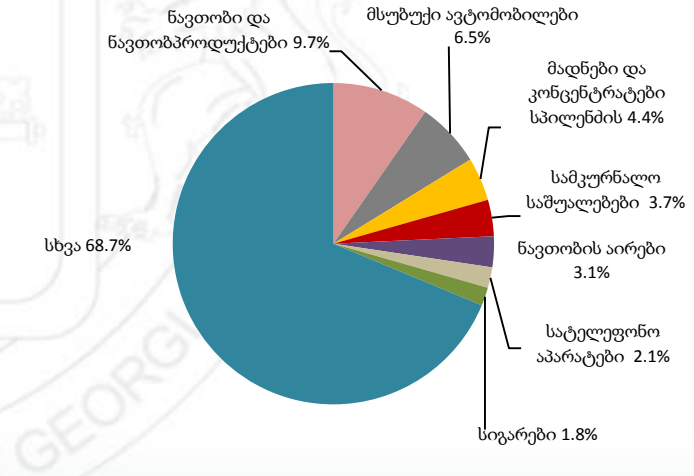
მირითადი საიმპორტო ბაზრები 2018 იანვარი - აგვისტო

მირითადი საექსპორტო პროდუქცია 2018 იანვარი - აგვისტო

მირითადი საიმპორტო პროდუქცია 2018 იანვარი - აგვისტო

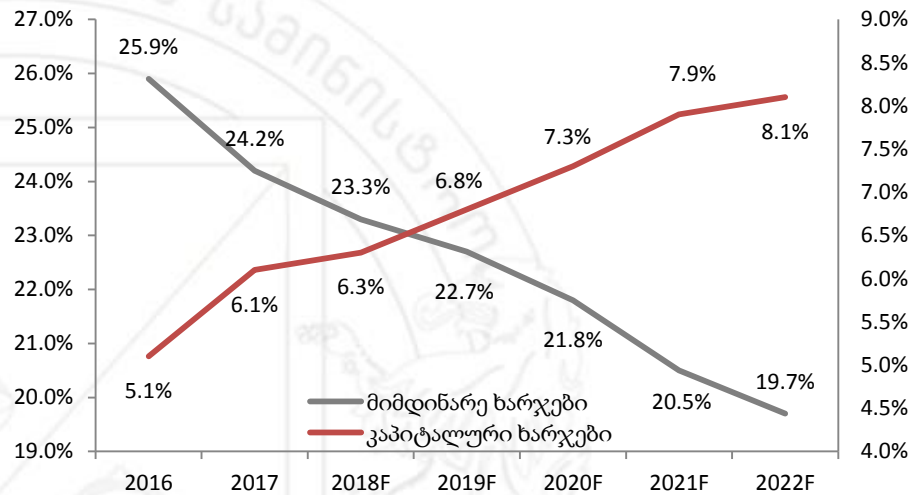
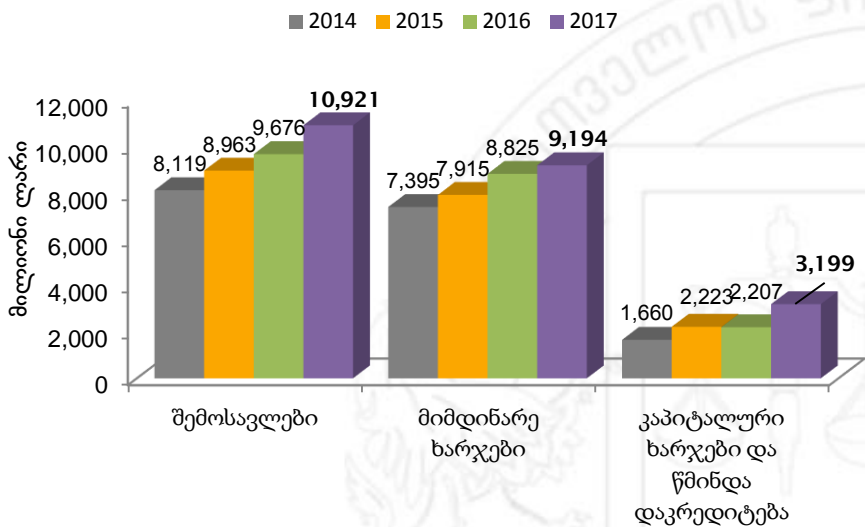
ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვაღი

ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი

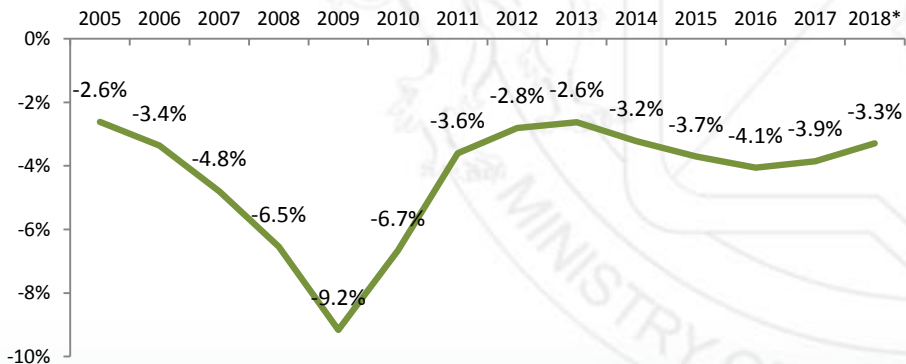
ძლიერი ფისკალური კონსოლიდაციის გზა მართვადი მდგრადი მაღალი შემოსავლებით და გონივრული სახელმწიფო ხარჯებით

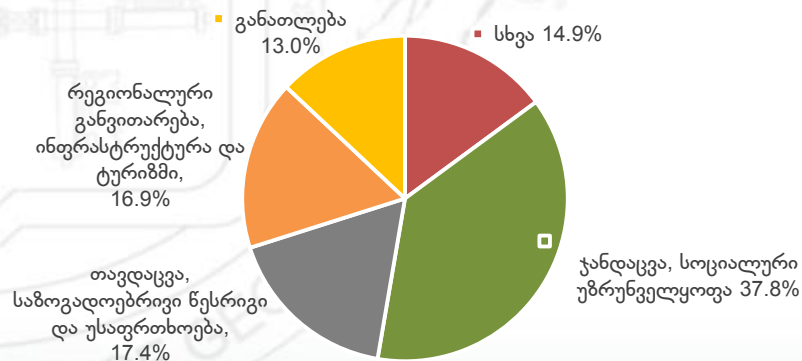
ფისკალური კონსოლიდაცია

ფისკალური ბალანსი %-ად მშპ-თან (GFSM 1986)

2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯების კომპოზიცია

ფინანსური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი

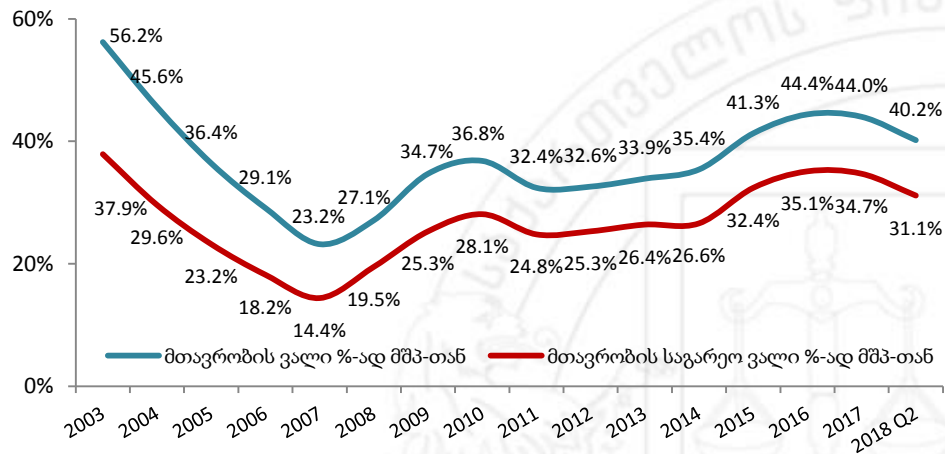
სტრატეგიული საინვესტიციო პროექტები, რომლებიც მნიშვნელოვან დადებით ეფექტს ახდენენ ეკონომიკაზე

- ✓ ენერგოინფრასტრუქტურა
 - გადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია/მშენებლობა
 - ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაცია/მშენებლობა
- ✓ საგზაო ინფრასტრუქტურა
 - აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალის მშენებლობა
 - რეგიონული, ადგილობრივი და მეორადი გზების რეაბილიტაცია
- ✓ მუნიციპალური და რეგიონული ინფრასტრუქტურა
 - რეგიონული მუნიციპალური და ურბანული ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტები
 - წყადმომარაგების, წყადარინების და სანიაღვრე პროექტები
 - მყარი ნარჩენების მართვის პროექტები
- ✓ სოფლის მეურნეობა
 - საირიგაციო და სადრენაჟე სისტემების რეაბილიტაცია

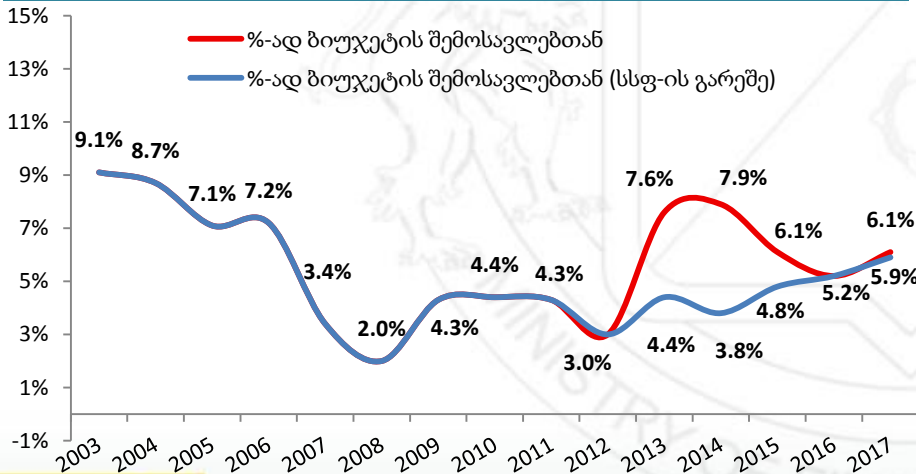
ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი მთავრობის საგარეო ვადის მდგომარეობა

ვალის ინდიკატორები: გონივრული ლიმიტების ფარგლებში

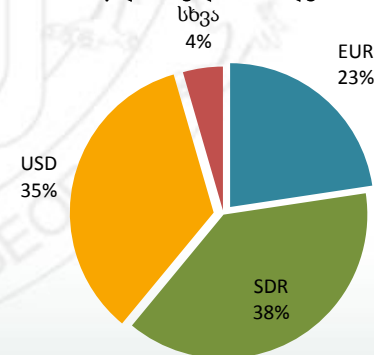
მთავრობის საგარეო ვალის მომსახურება

მთავრობის ვალის მაჩვენებლები სტაბილურია და ვალის ყოველწლიური მომსახურება ადვილი

- ✓ 2015 წელს მთავრობის ვალი გაიზარდა **41.3%** - მდე მშპ-თან მიმართებაში, მთავრობის საგარეო ვალი კი - **32.4%** - მდე. მთავრობის მთლიანი ვალის ზრდა უმთავრესად გამოწვეული იყო ლარის გაუფასურებით. 2016 წელს მთავრობის ვალის მშპ-თან ფარდობა გაიზარდა **44.4%**-მდე, ხოლო მთავრობის საგარეო ვალი - **35.1%**-მდე. 2017 წლისთვის ეს მაჩვენებლებია **44.0%** და **34.7%**, შესაბამისად. წინასწარი შეფასებით, 2018 წლის მეორე კვარტალში მთავრობის ვალი მშპ-თან **40.2%**-ს შეადგენს.
- ✓ IMF-ის ვალის მდგრადობის ანალიზის თანახმად, მთავრობის ვალი მშპ-თან მიმართებაში დარჩება სტაბილური ყველაზე სტანდარტული შოკების პირობებში.
- ✓ საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი (AWIR) მთავრობის საგარეო ვალზე არის 2%-ის ფარგლებში.
- ✓ მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელი შედგება მრავალმხრივი და ორმხრივი კრედიტორებისგან, სესხები აღებულია უმთავრესად შეღავათიანი პირობებით, მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელის 70% არის ფიქსირებულ განაკვეთში. აღნიშნული ფაქტორები აზღვევს პორტფელს საპროცენტო განაკვეთის ეგზოგენურ მერყეობებისგან და მიუხედავად გლობალურ ეკონომიკურ გაურკვევლობებისა, უზრუნველყოფს მთავრობის საგარეო ვალის დაბალ და მისაღებ მომსახურების ხარჯებს.
- ✓ ახლო მომავალში, არ არსებობს რეფინანსირების რისკი

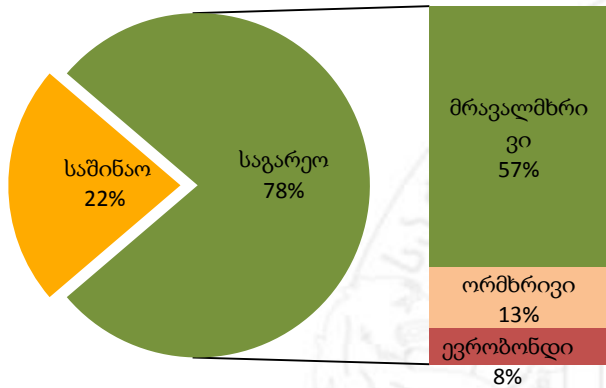
მთავრობის საგარეო ვალი ვალუტების მიხედვით, 2018 წლის ივლისის მდგომარეობით

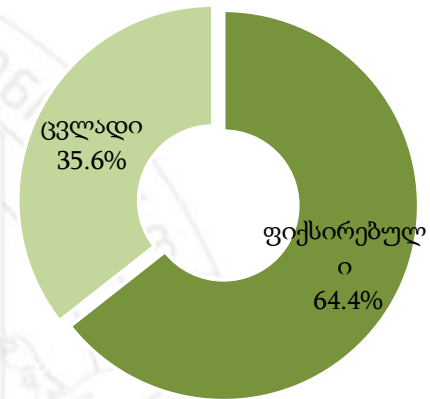
ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი მთავრობის საგარეო ვადის მდგომარეობა

მთავრობის ვალის მისაღები ნაშთი და ძალიან დაბალი საპროცენტო განაკვეთი

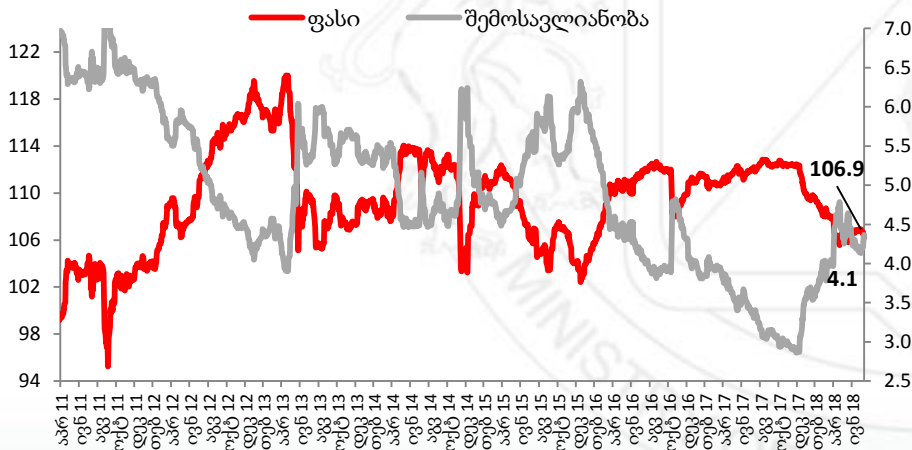
მთავრობის საგარეო ვალის საპროცენტო განაკვეთის ტიპები: საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეემცირებულა მინიმუმამდე

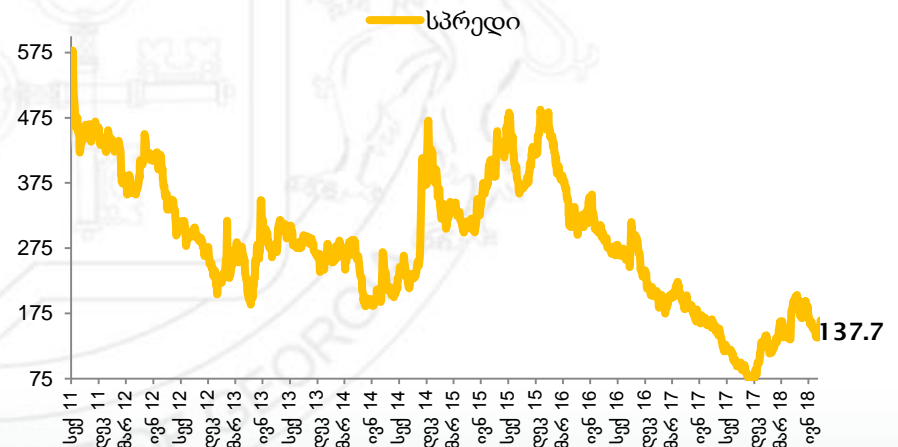
მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი: **2.1%**

საქართველოს სუვერენული ევრობონდის ვადა 2021

საქართველოს სუვერენული ევრობონდის ვადა 2021

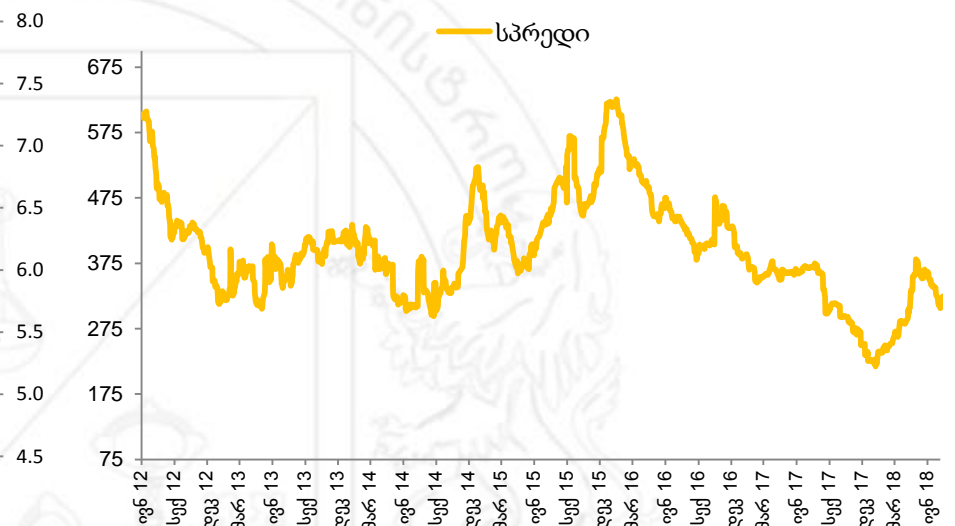
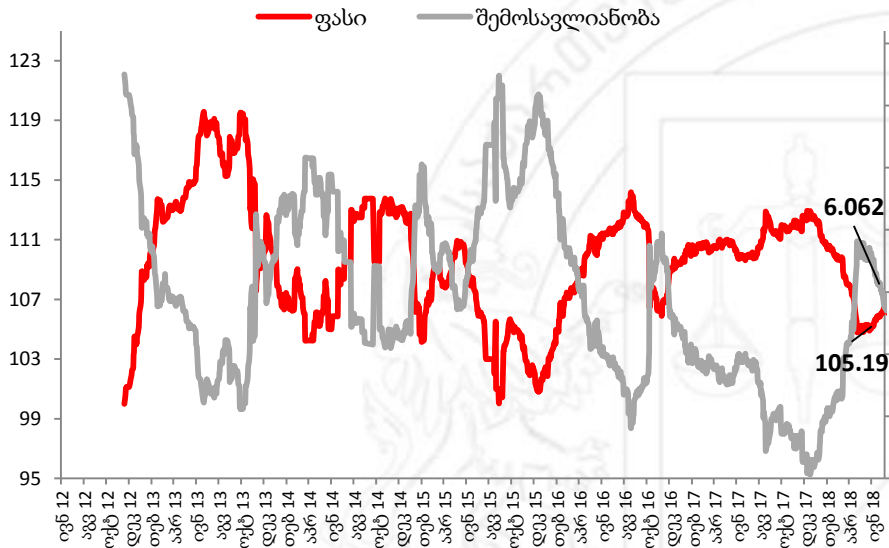
ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოების მიერ გამოშვებული ევროობლიგაციები

საქართველოს რკინიგზის ევროობლიგაცია 2022

საქართველოს რკინიგზის ევროობლიგაცია 2022

ფისკალური სტრუქტურა და მთავრობის ვადი

მარტივი, ეფექტური და სამართლიანი საგადასახადო სისტემა, დაბალი გადასახადებით

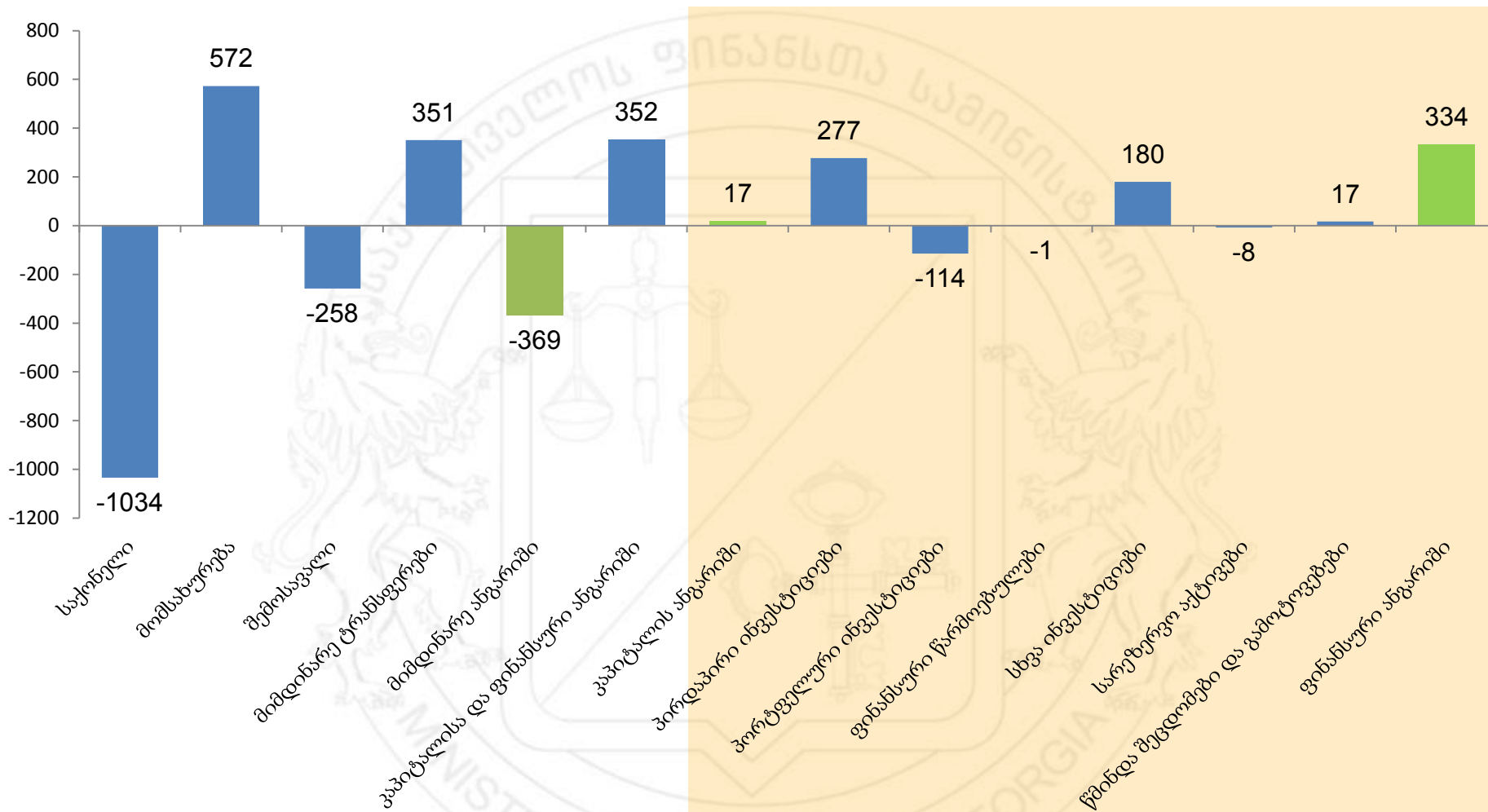
დაბეგვრა	
დღგ	18%
საშემოსავლო	20%
მოგება	15%
დივიდენდი და საპროცენტო შემოსავალი	5%

- ✓ არ არის ხელფასის გადასახადი და სოციალური დაზღვევის გადასახადი.
- ✓ არ არის კაპიტალის მატების გადასახადი.
- ✓ არ არის სიმდიდრის გადასახადი, მემკვიდრეობის გადასახადი და საფოსტო მოსაკრებელი.
- ✓ არ არის ფიზიკური პირის მიერ უცხოური წყაროდან მიღებულ შემოსავალზე გადასახადი.
- ✓ 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა მოგების გადასახადის ახალი მოდელი, რომელიც ითვალისწინებს რეინვესტირებული მოგების დაბეგვრისგან გათავისუფლებას მისი დივიდენდის სახით განაწილებამდე.
- ✓ ძალიან ძლიერი პოლიტიკური ვალდებულება დაბალი და მარტივი გადასახადების შენარჩუნების მიმართ და მომსახურეობის გაუმჯობესების კუთხით.
- ✓ მნიშვნელოვნად გამარტივებული საგადასახადო სისტემა და საბაჟო ადმინისტრირება, მიმართული ბიზნესების და ინვესტორებისთვის მაქსიმალური კომფორტის შესაქმნელად.
- ✓ ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების მიზნით, საქართველოს აქვს 54 ქვეყანასთან დადებული ხელშეკრულება.

საგარეო სექტორი

საგარეო სექტორი

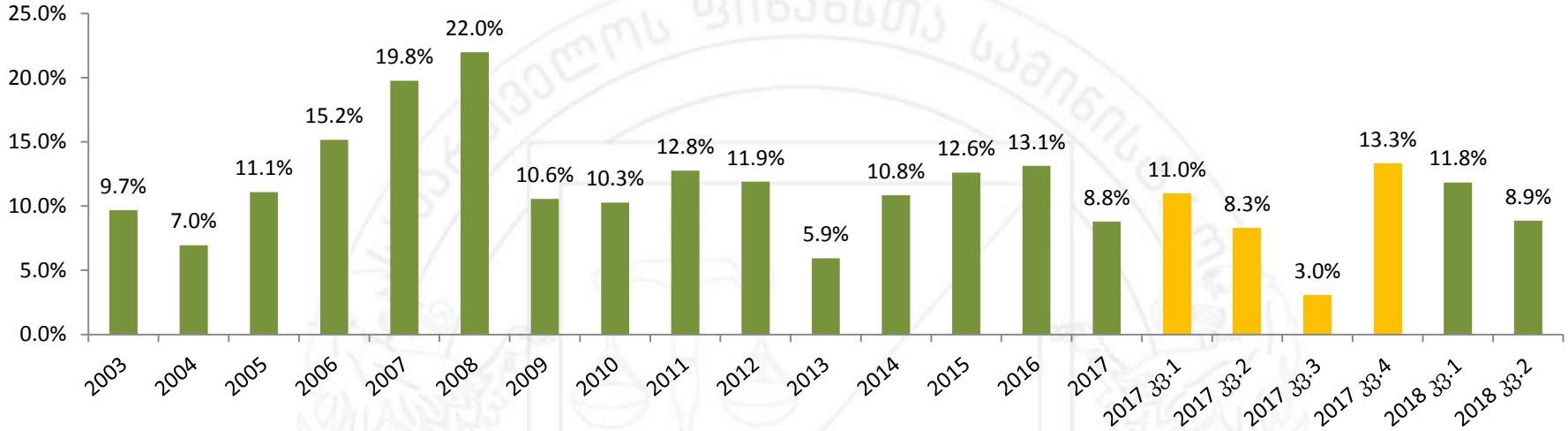
მიმდინარე ანგარიშის დაფინანსების სტრუქტურა 2018 კვ2

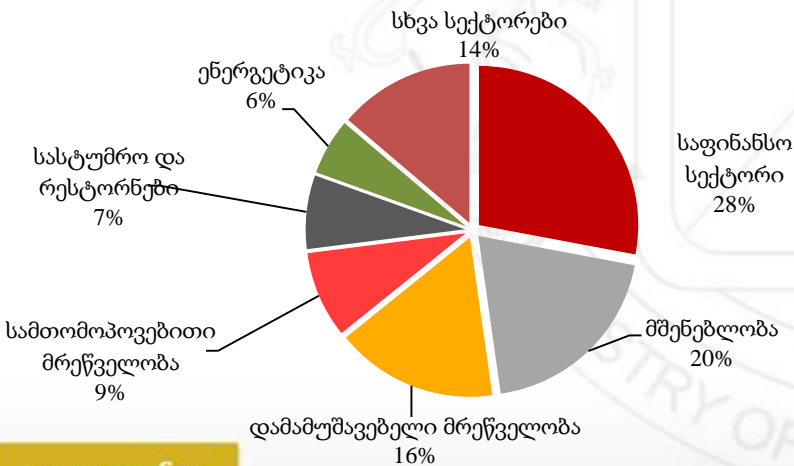
საგარეო სექტორი საგადასახდელ ბაზანსი

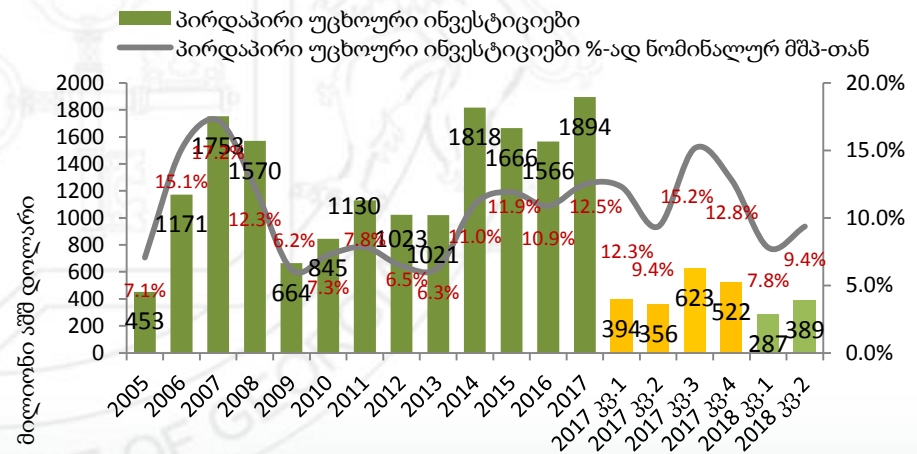
მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი (%-ად მშპ-თან)

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები სექტორების მიხედვით
2018 კვ2

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

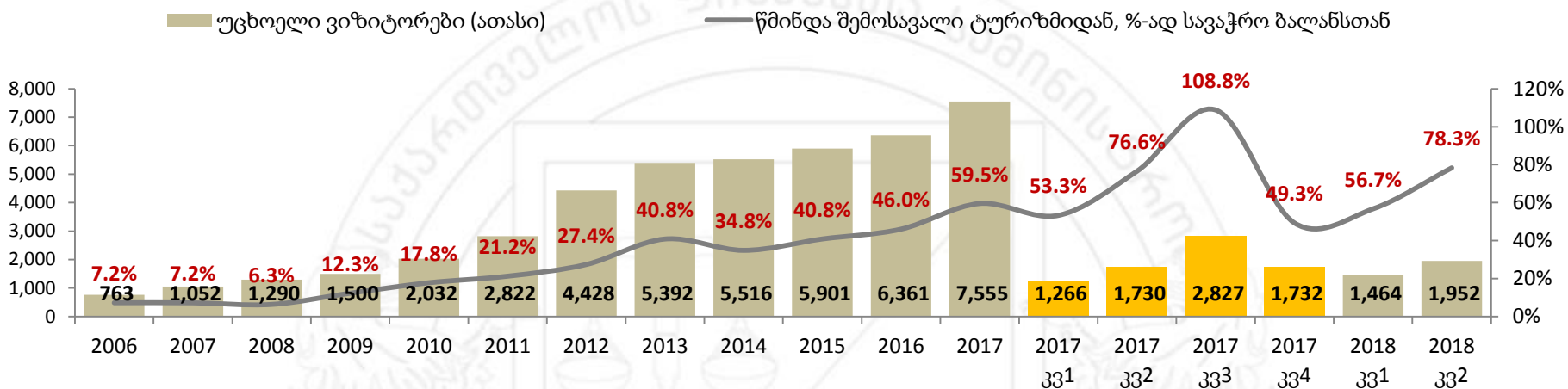
შენიშვნა: 2006-2008 წლების პიკები გამოწვეულია მასშტაბური პრივატიზაციით

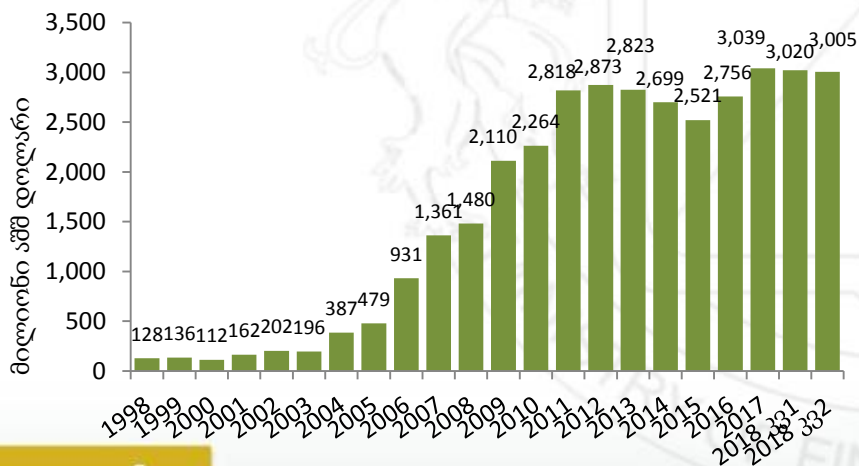
საგარეო სექტორი

მიმდინარე ანგარიში- სტაბილურად ზრდადი საგარეო შემოსავლები

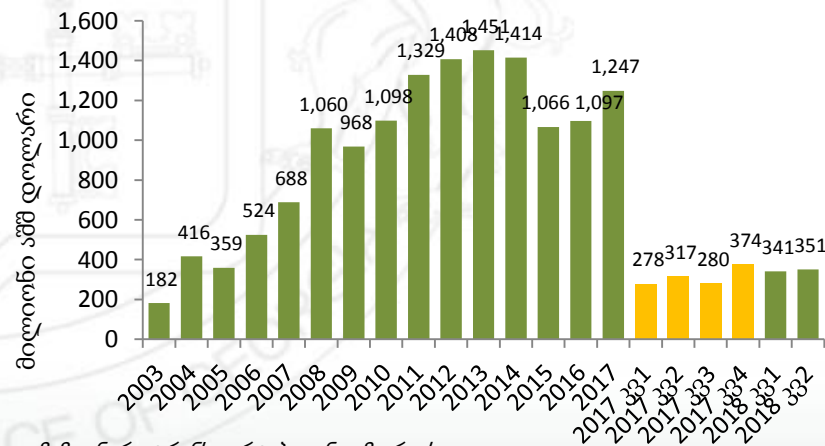
სწრაფად ზრდადი ტურიზმის სექტორი, ძლიერი პოტენციალით

ოფიციალური საერთაშორისო რეზერვები

წმინდა მიმდინარე ტრანსფერტები

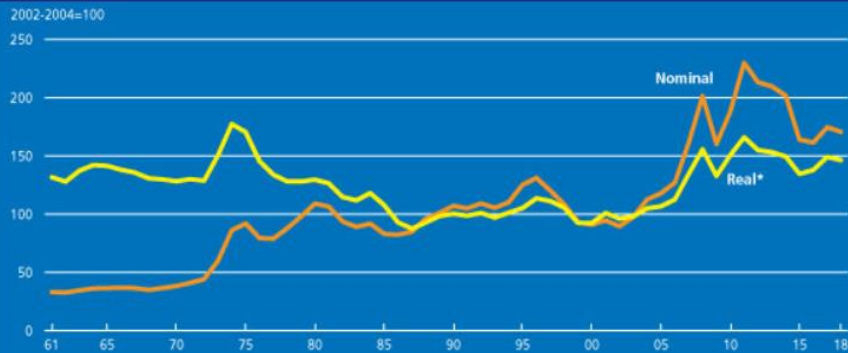

მონეტარული და საბანკო სექტორი

მონეტარული და საბანკო სექტორი

მსოფლიო სასურსათო ფასების ინდექსი

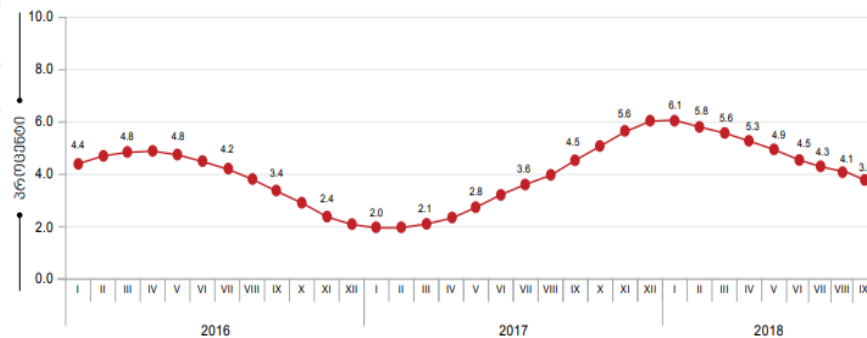
FAO Food Price Index in nominal and real terms

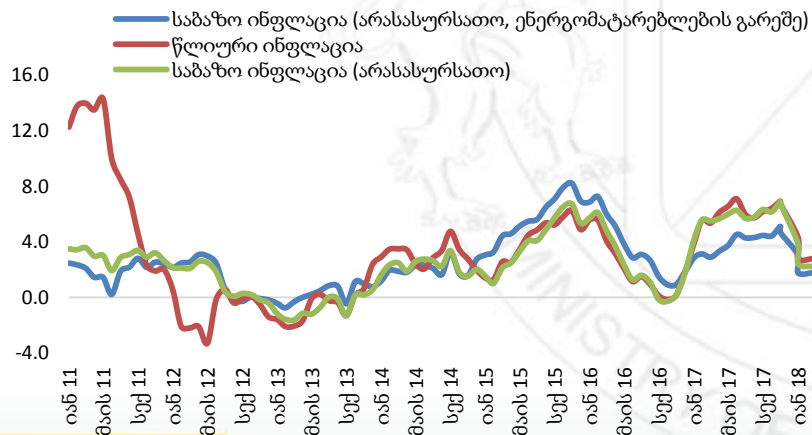
* The real price index is the nominal price index deflated by the World Bank Manufactures Unit Value Index (MUV)

საშუალო ინფლაციის განაკვეთი

საშუალო ინფლაციის დონე საქართველოში
(12 თვის საშუალო წინა 12 თვის საშუალოსთან, პროცენტული ცვლილება)

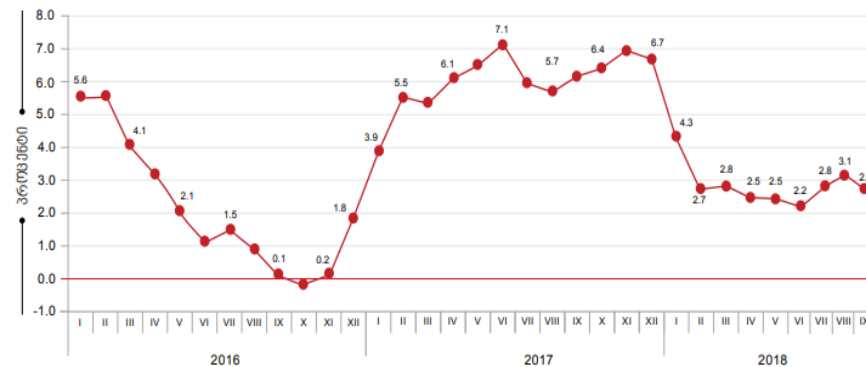

ინფლაციის დინამიკა

წლიური ინფლაციის განაკვეთი

წლიური ინფლაციის დონე საქართველოში
(წინა წლის შესაბამის თვესთან, პროცენტული ცვლილება)

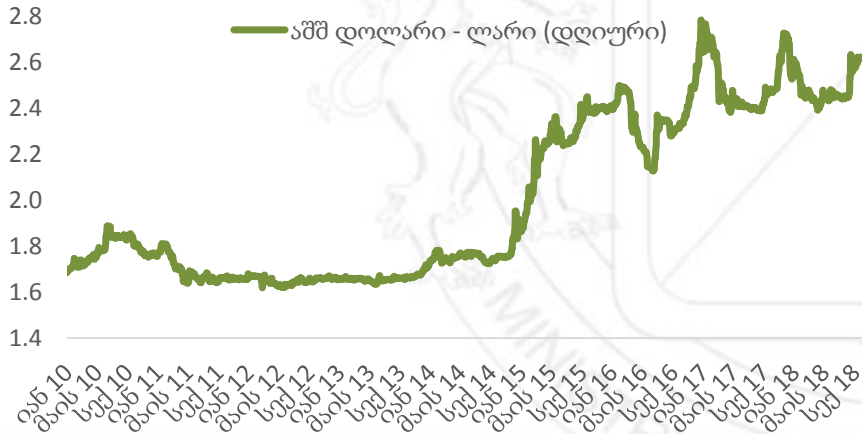
მონეტარული და საბანკო სექტორი

გაცვლითი კურსის თავისუფლად მცურავი რეჟიმი - პოლიტიკის პრიორიტეტი

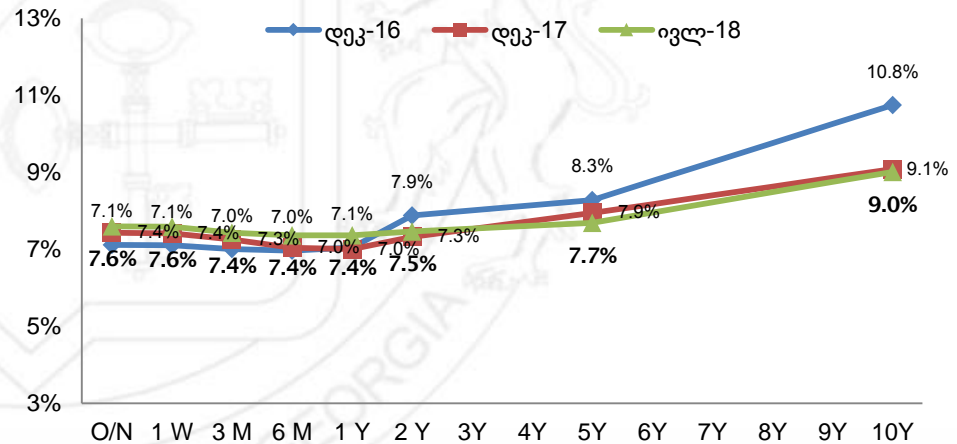

- ✓ ინფლაციის თარგეთიერების რეჟიმზე გადასვლამ გამოიწვია გაცვლითი კურსის მოქნილობის გაზრდა.
- ✓ მცურავმა გაცვლითმა კურსმა გაზარდა ეკონომიკის მდგრადობა. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაწილეობა სავალუტო ბაზარზე არის შეზღუდული.
- ✓ ლარის შემოსავლიანობის მრუდი - საპროცენტო განაკვეთსა და ნარჩენ ვადიანობას შორის კავშირი. დაღმავალი მოკლევადიანი მონაკვეთი ქმნის მომავალი საპროცენტო განაკვეთების შემცირების მოლოდინებს.

სავალუტო კურსის დინამიკა

საქართველო: შემოსავლიანობის მრუდი

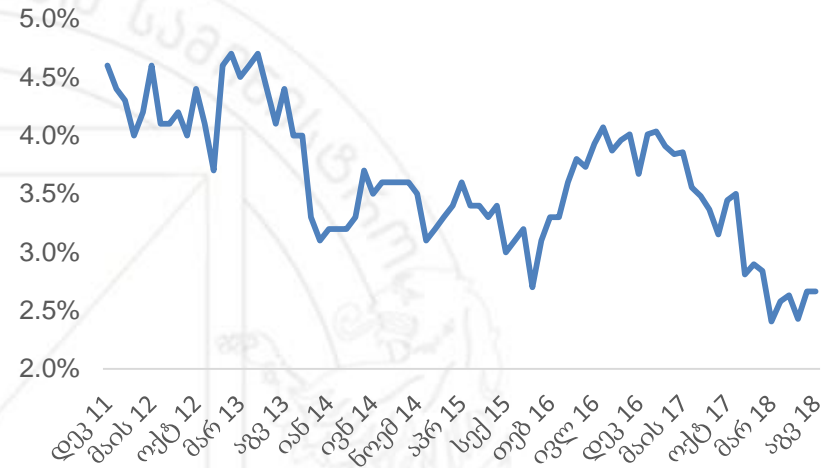

მონეტარული და საბანკო სექტორი

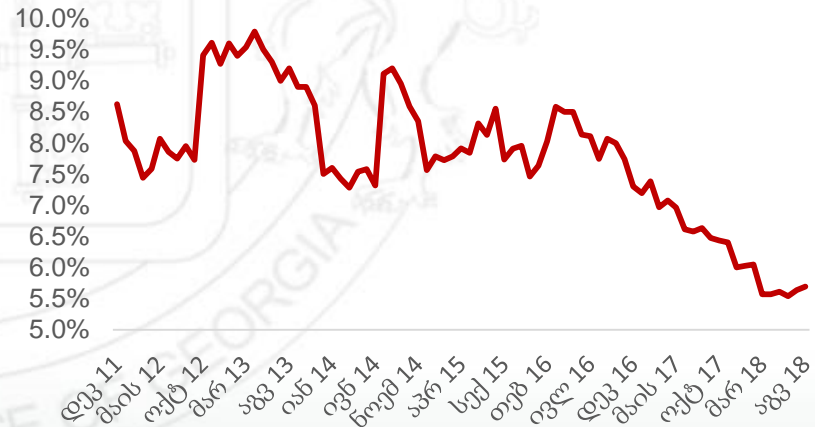
ბანკების მაღალი კაპიტალიზების მაჩვენებელი და დაბალი NPL

- ✓ საბანკო სისტემა ხასიათდება გამძლეობით ზოგადი და სპეციფიკური შოკების მიმართ;
- ✓ ბანკების მაღალი კაპიტალიზების მაჩვენებლები Basel I-ის მიხედვით - 23% (15% ადგილობრივი სტანდარტით) 2017 წლის დეკემბრის მდგომარეობით; ლიკვიდობის კოეფიციენტი შეადგენს - 36% და NPL 2.7%-ს (სსფ-ის განმარტებით) 2018 წლის აგვისტოს მდგომარეობით; ბანკების კაპიტალიზების მაჩვენებელი Basel III-ის მიხედვით არის 18%-ის ფარგლებში;
- ✓ გაცვლითი კურსის გაუფასურებას ჰქონდა მცირე გავლენა NPL-ზე;
- ✓ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან (IFIs) სესხების აღება წარმოადგენს საბანკო სექტორის არადეპოზიტურ დაფინანსების დიდ ნაწილს;
- ✓ საბანკო სექტორი კერძო მფლობელობაშია 1995-დან; არ არის შეზღუდვა უცხოელების მიერ მფლობელობაზე;

NPL სსფ-ის განმარტებით

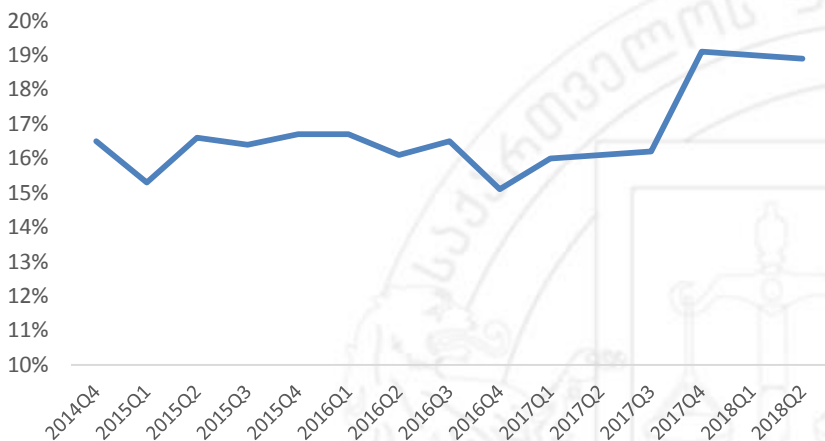
NPL სებ-ის განმარტებით

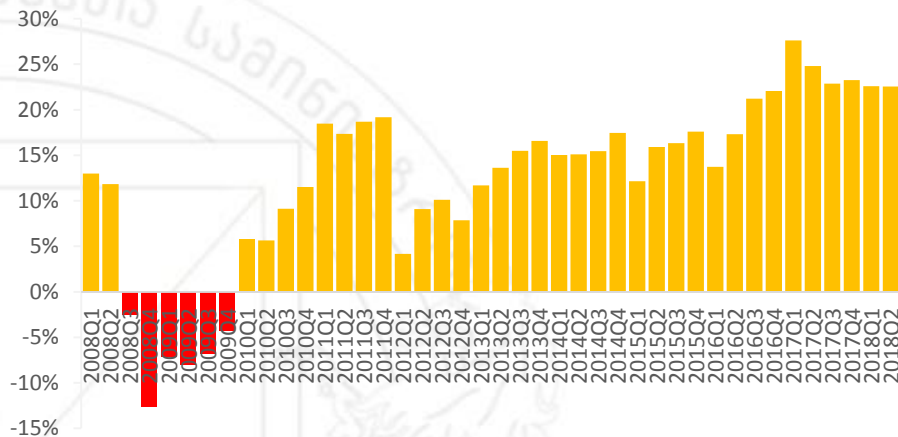
მონეტარული და საბანკო სექტორი

საბანკო სექტორის ჯანსაღი მაჩვენებლები

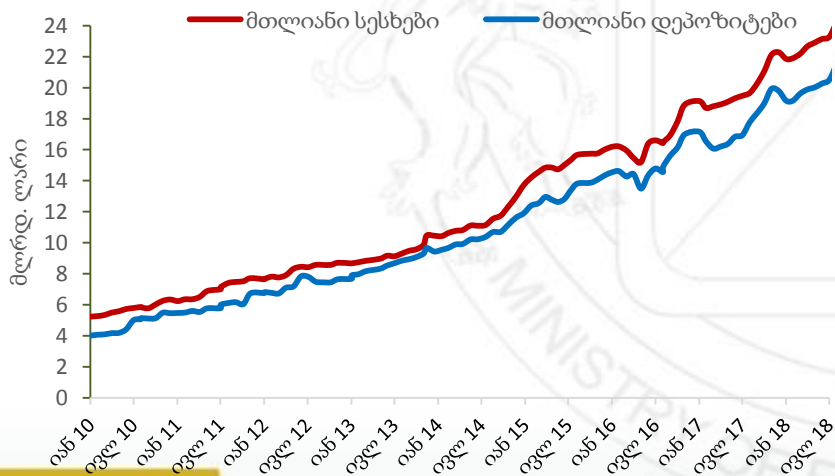
ტრადიციულად მაღალი კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებლები (Basel III)

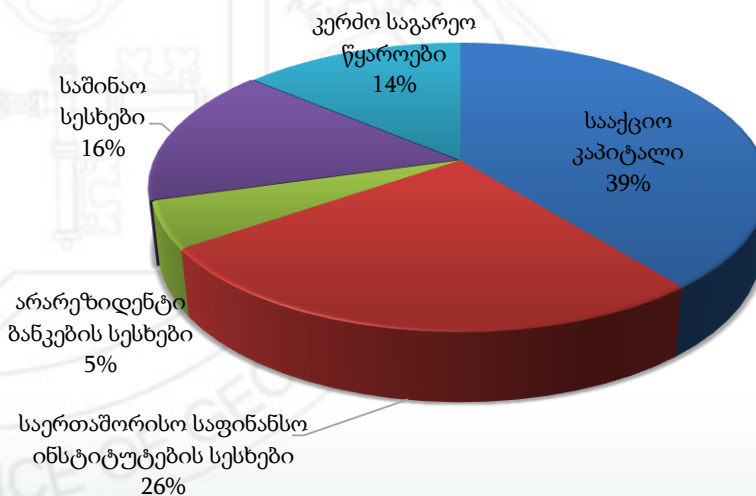
მაღალი შემოსავლიანობა ROE-ს მიხედვით

დეპოზიტების და სესხების მოძრაობა ტანდემში

არადეპოზიტური დაფინანსების ჯანსაღი სტრუქტურა, აგვისტო 2018

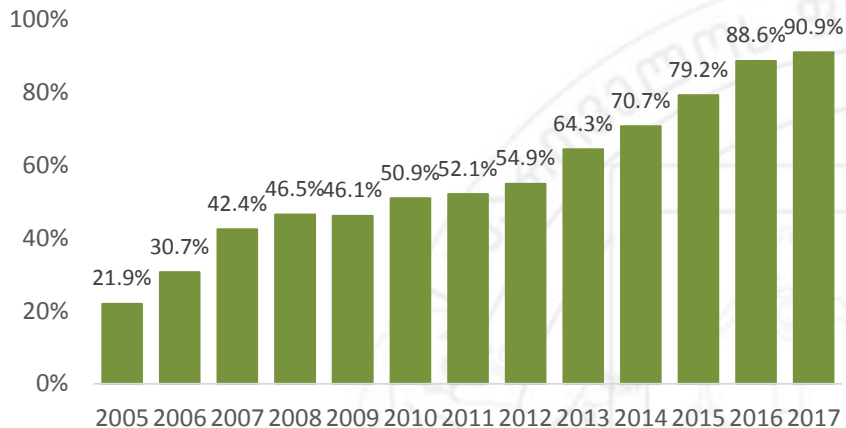

მონეტარული და საბანკო სექტორი

კრედიტის ზრდის ჯანსაღი ტემპი

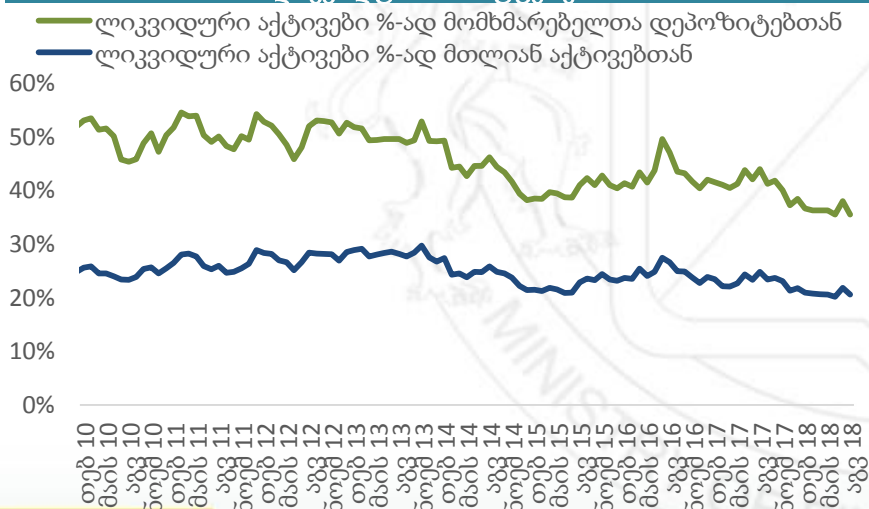
საბანკო სექტორის აქტივები %-ად შპპ-თან

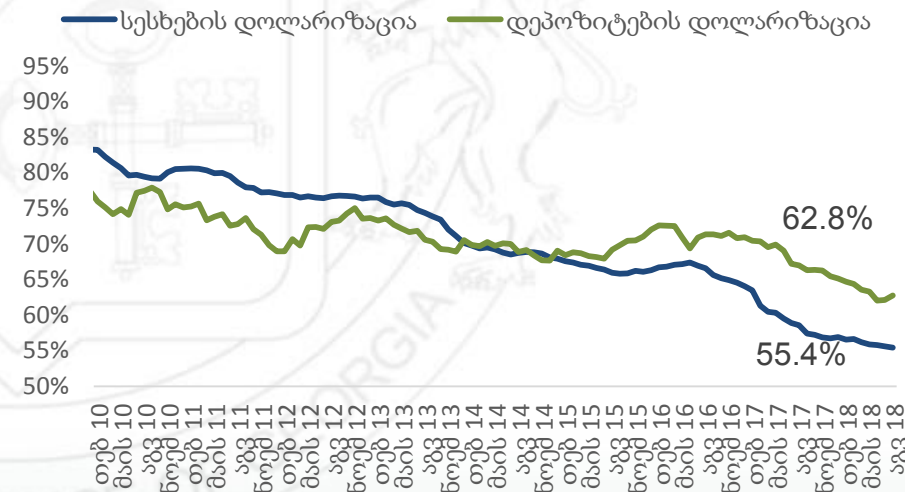
კომერციული ბანკების დაკრედიტება, მილიონი ლარი

საბანკო სექტორის ლიკვიდურობის კოეფიციენტები – ლიკვიდურობის ბუფერები

საბანკო სექტორის დოლარიზაცია - კლებადი ტრენდი

საქართველოს საერთაშორისო რეიტინგები

საქართველოს საერთაშორისო რეიტინგები სუვერენული საკრედიტო რეიტინგები

**STANDARD
& POOR'S**

Fitch Ratings

**MOODY'S
INVESTORS SERVICE**

BB- სტაბილური
(დადასტურებული
მაისში 2018)

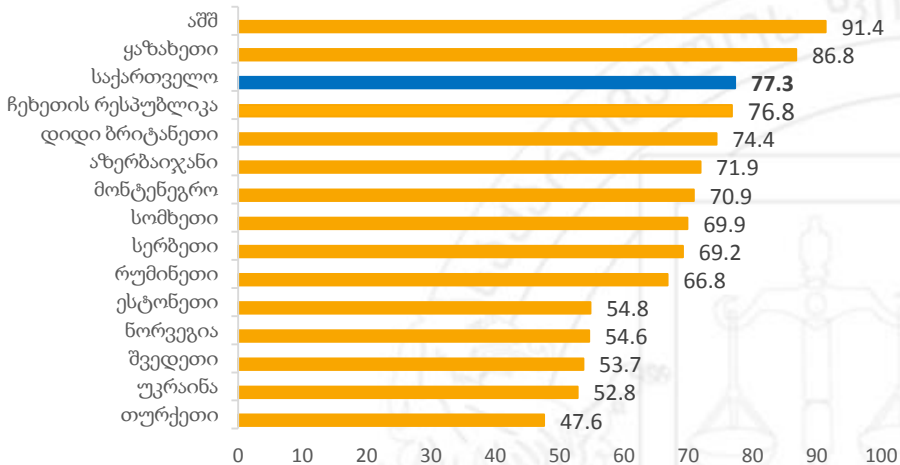
BB- პოზიტიური
(დადასტურებული
აგვისტოში 2018)

Ba2 სტაბილური
(დადასტურებული
მარტში 2018)

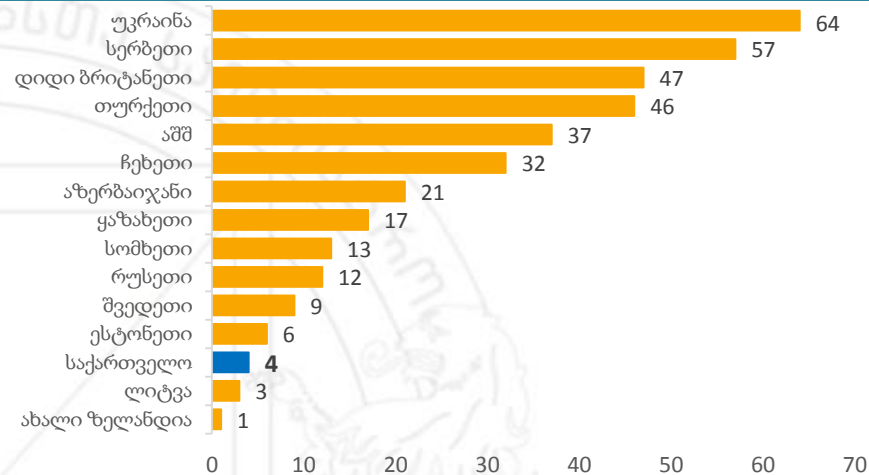
საქართველოს საერთაშორისო რეიტინგები მსგავს ქვეყნებთან შედარებით მუდმივი უპირატესობა

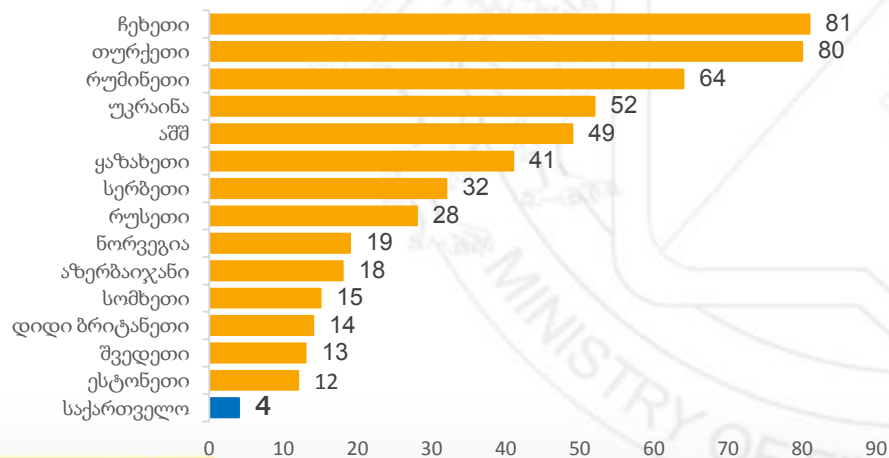
საქართველო : ერთ-ერთი ყველაზე ლიბერალური შრომის გარემო
Heritage Foundation-ის თანახმად, 2017

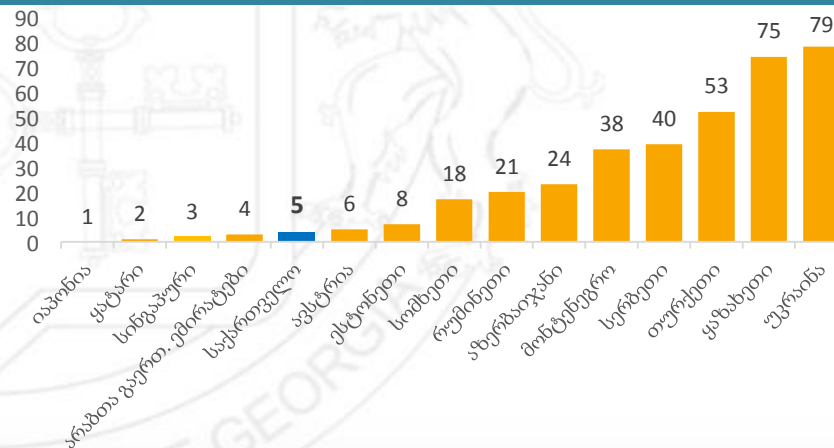
World Bank Doing Business, 2018: ქონების რეგისტრაცია

World Bank Doing Business, 2018: ბიზნესის დაწყება

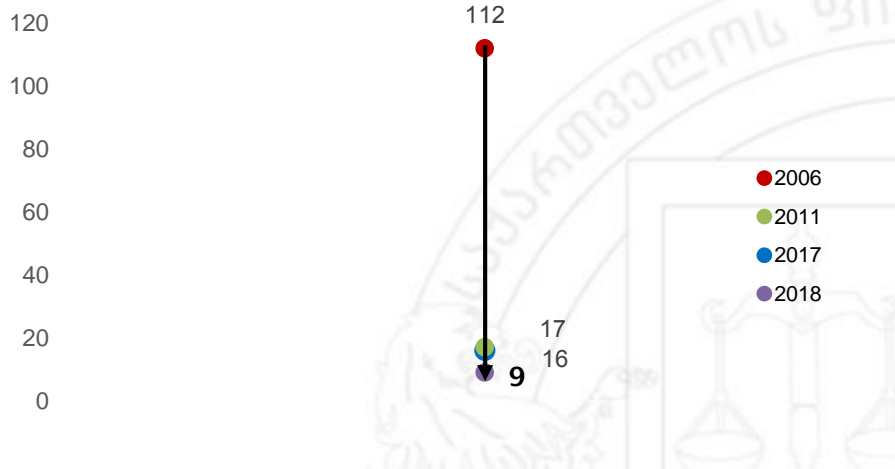
დანაშაულის ინდექსი, 2018 (რეიტინგი)

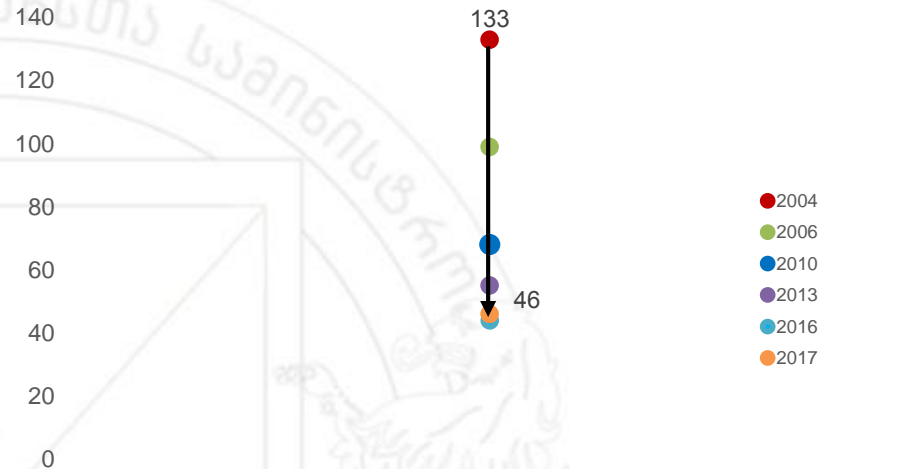
საქართველოს საერთაშორისო რეიტინგები გაუმჯობესებელი პოზიციები

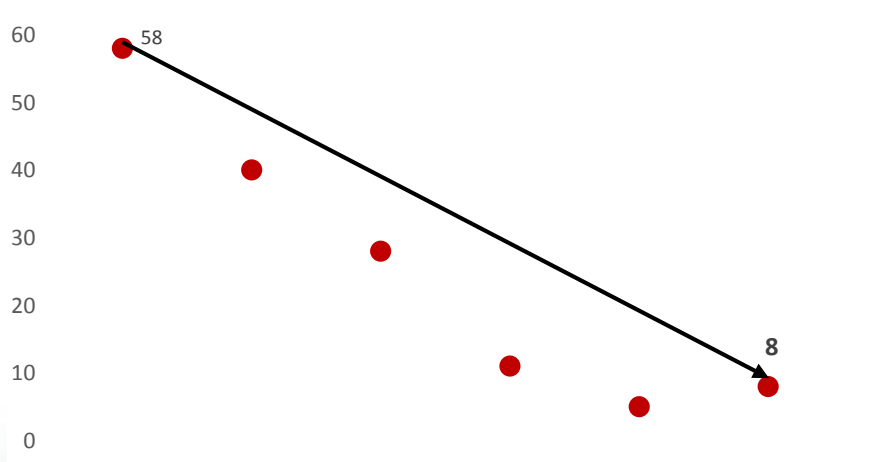
World Bank Doing Business: ბიზნესის კეთების სიმარტივე
(2006-2018 წლები)

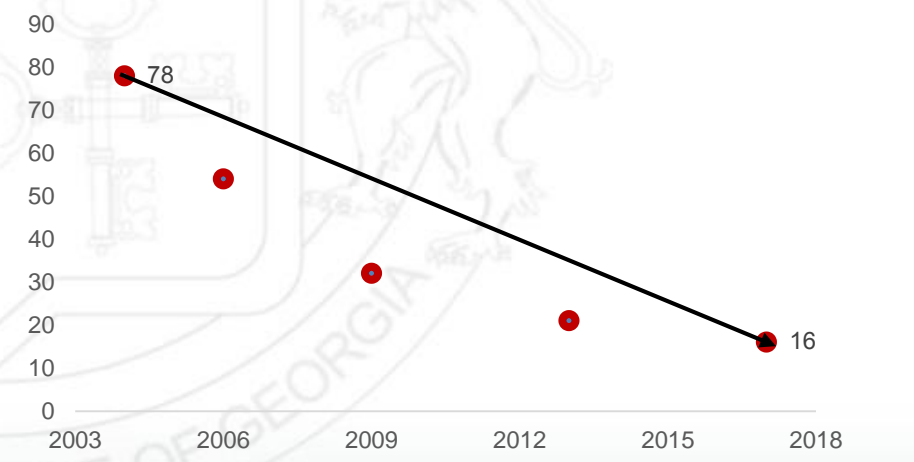
Transparency International: კორუფციის აღქმის ინდექსი
(2004-2017 წლები)

Fraser Institute: ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი
(2004-2017 წლები)

Heritage Foundation: ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი
(2004-2018 წლები)

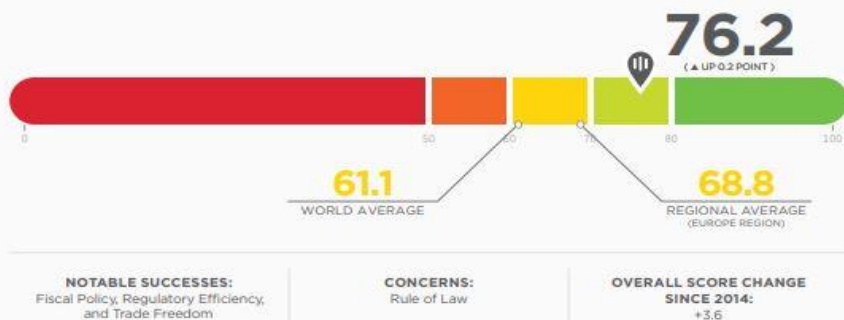

საქართველოს საერთაშორისო რეიტინგები მსგავს ქვეყნებთან შედარებით მუდმივი უპირატესობა

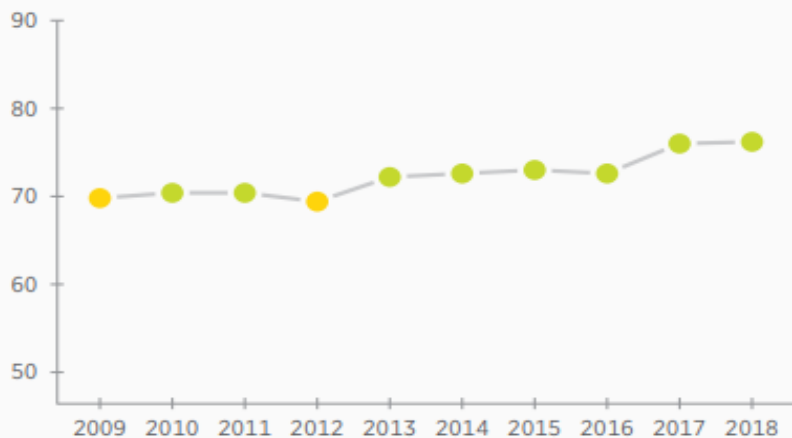

ეკონომიკური თავისუფლების ტენდენციები
ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი, 2018

ECONOMIC FREEDOM SCORE

FREEDOM TREND

ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსი, 2018 (Heritage Foundation)

